

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de UC Leuven**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

datum
9 juni 2015
onderwerp
Accreditatiebesluit
(003801)

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

bijlagen
4

Deze professioneel gerichte opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs maakt deel uit van het departement Lerarenopleiding van de Katholieke Hogeschool. Momenteel werken KHLeuven, KHLim en Groep T aan een fusieproces.

De opleiding stelt zeven rollen voorop voor elke leraar in wording. Dat profiel visualiseert ze in de vorm van een bloem. Het hart van de bloem staat voor de leraar als planner en realisator van een krachtige leeromgeving. De blaadjes en de stengel geven de zes ondersteunende rollen weer: de leraar als begeleider van leerprocessen, als inhoudelijk expert, als opvoeder, als communicator, als organisator en als onderzoeker en innovator. Die rollen komen tot stand binnen drie dimensies: in de klas, in de school en in de wereld. De bloem staat ten slotte op een bodem van professionele identiteit: elke student dient ook waarden zoals verantwoordelijkheidszin, engagement, samenwerkingscapaciteiten en bezieling voor de job te ontwikkelen. Het sterke beeld van de bloem toont een duidelijke en doordachte visie van de opleiding op het leraarschap en garandeert tegelijk dat de studenten en externe partners deze opleidingsvisie herkennen en dragen. De 'trialoog' tussen opleiding, student en werkveld is een belangrijke stap naar gedeeld eigenaarschap, wat tevens een speerpunt van het departement is. De commissie waardeert de duidelijke visie van de opleiding en de vertaling daarvan in een competentieprofiel met eigen accenten.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

Het bachelorprogramma (180 ECTS) is opgebouwd aan de hand van de volgende leerlijnen: Taal, ICT voor het onderwijs, Religie, Zingeving en Levensbeschouwing, School en/in/voor wereld, Opvoedkunde, B-stroom en BSO. Daarnaast heeft elk onderwijsvak een eigen leerlijn. De studenten kunnen kiezen uit 72 combinatiemogelijkheden van twee onderwijsvakken. De commissie waardeert in het programma sterk de focus op vakkennis en vakdidactiek.

Pagina 2 van 8 Daarentegen heeft ze bedenkingen bij het bestaan van drie modeltrajecten naargelang er een vakkencombinatie gemaakt wordt van een algemeen vak en Voeding-Verzorging, van Lichamelijke opvoeding en een algemeen vak of van Lichamelijke verzorging en Bewegingsrecreatie. In het licht van het gemeenschappelijke competentieprofiel, pleit ze voor een verdergaande homogenisering tussen de trajecten.

De vormgeving van het programma en de gekozen werkvormen tonen dat de opleiding innovatief aan de slag gaat met haar onderwijs, dat kan dienen als een voorbeeld voor de leraren in wording. De opleiding wisselt af in werkvormen en integreert vormen van blended learning in het programma. Daarnaast valt ook de focus op vakkennis en vakdidactiek de commissie positief op.

In deze opleiding worden de studenten actief aangemoedigd om een onderzoekende houding aan te nemen ten opzichte van hun onderwijs en hun onderwijsvakken. Ook in het afstudeeronderzoek dat elke student uitvoert, staat een vakoverschrijdend en praktijkgericht onderzoeksthema centraal. De commissie ziet dat de opleiding de kwaliteit van de afstudeeronderzoeken de laatste jaren heeft verbeterd. Ze waardeert ook de vele projecten waarmee een aantal docenten de integratie van onderzoek in onderwijs wil bevorderen.

De opleiding heeft specifiek voor de onderzoekende houding bij haar docenten een bijzonder kwaliteitskenmerk aangevraagd. Hoewel de commissie erkent dat deze onderzoekende houding bij een aantal docenten aanwezig is en dit reeds een bijdrage levert aan het onderwijs in bepaalde onderwijsvakken, voldoet de opleiding als geheel niet aan alle strikte criteria om een bijzonder kwaliteitskenmerk te kunnen verwerven.

Eenzijds bouwen de studenten ervaring op aan de hand van microteaching en oefenlessen op de campus. Met name het opleidingsonderdeel Leraar worden toont de eerstejaars mooi de verschillende dimensies van het beroep. Studenten verkennen daarnaast concreet het werkveld aan de hand van verschillende stages: initiatiestage, inloopstage, stage I, II en III en ten slotte een zelfstandige stage. Die stages worden aangevuld met alternatieve praktijkervaringen zoals het Buddy Project, een immersiestage in Wallonië en een stage in het beroeps secundair onderwijs. De commissie ziet dat de studenten opgeleid worden tot sociaal bewuste leraren, met aandacht voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dat laatste mag nog meer plaats krijgen in het programma.

De commissie is zeer positief over de kwaliteit van de cursussen. Ze zijn degelijk opgebouwd en verwijzen naar actuele literatuur, waaronder ook Engelstalige bronnen. Daarnaast zijn ook ICT en multimedia aanwezig in het onderwijs. Studenten leren binnen hun onderwijsvakken allerhande ICT-toepassingen ontwikkelingen en gebruiken in hun lesvoorbereidingen.

Wie geen grote tekorten toont op examens of stage en een overtuigende motivatiebrief schrijft, kan op internationale uitwisseling vertrekken, via programma's zoals Erasmus, Erabel of Noord-Zuid. De laatste jaren meet de opleiding een studentenmobiliteit van ca. 10%. Daarnaast biedt het programma voor de andere studenten initiatieven aan in het kader van internationalisation@home, zoals korte buitenlandse excursies. Ook kunnen studenten kiezen voor een alternatieve immersiestage in Wallonië.

De commissie heeft kennisgemaakt met een dynamisch, professioneel en enthousiast team dat de motor vorm voor onderwijsinnovatie en dienstverlening.

Pagina 3 van 8 De opleiding investeert in een professionaliseringsbeleid dat een brede en actuele deskundigheid van docenten garandeert en in haar interne kwaliteitszorg.

De opleiding hecht veel belang aan doelgerichte studiebegeleiding en analyseert in dat kader ook verschillende indicatoren met betrekking tot de slaagkansen. Studenten kunnen onder meer gebruikmaken van een instapcursus 'Nederlands in het hoger onderwijs', van algemene studievaardigheidssessies en monitoraten. Ook krijgt elke eerstejaars een persoonlijke coach. De commissie prijst ten slotte de werkwijze met student tutoring, waarbij derdejaars ingeschakeld worden om eerstejaars te ondersteunen.

De faciliteiten van de campus in Heverlee zijn in orde en bevatten de nodige vakspecifieke materialen. Met name de sportinfrastructuur is zeer uitgebreid. Bovendien kunnen de studenten, dankzij de samenwerking met het Heilig Hartinstituut, dat op dezelfde campus ligt, alvast enkele oefenlessen geven voor zij echt op stage vertrekken.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als voldoende.

De opleiding heeft een visiegericht toetsplan ontwikkeld, dat een adequate en gevarieerde toetsing garandeert. Daarnaast is er een werkgroep COMTOET actief die samen met de docenten werk maakt van een transparantere evaluatie van de leerresultaten. De commissie geeft aan dat er op dat vlak nog marge voor verbetering is en ze pleit eveneens voor het gebruik van antwoordsleutels in alle opleidingsonderdelen.

Als bachelorproef tellen zowel de stages in de derde bachelorfase als het afstudeeronderzoek mee. Sinds 2011 hanteert de opleiding voor beide onderdelen een nieuw, zeer degelijk en competentiegericht beoordelingsformulier. De commissie vraagt om in het beoordelingsproces ook voldoende woordelijke feedback te geven aan de studenten en erover te waken dat bij de globale beoordeling van de verschillende competenties geen compensatie tussen de competenties wordt verleend.

Deze opleiding wordt gekenmerkt door een grote instroom uit het algemeen en het technisch secundair onderwijs. Vergeleken met de andere Vlaamse opleidingen secundair onderwijs is er een eerder lage drop-out en het slaagpercentage is bovengemiddeld. Ruim de helft van de alumni vindt vlot werk binnen het jaar na afstuderen. Een aanzienlijke groep studenten kiest voor een vervolgopleiding nadien.

Volgens het werkveld tonen de afgestudeerden van deze opleiding zowel kritische ingesteldheid als vakdeskundigheid. De afgestudeerden zelf voelen zich goed voorbereid op het lerarenberoep.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van een bijzonder kwaliteitskenmerk.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de UC Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO een accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de UC Leuven. De opleiding wordt aangeboden te Heverlee zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 9 juni 2015

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

---

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport –en besluit

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	Voldoende

Naam instelling	UC Leuven
Adres instelling	Geldenaaksebaan 335 B-3001 Heverlee
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Katholieke Universiteit Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Leraar
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Heverlee
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) ² waarin opleiding wordt aangeboden ²	2014 – 2015
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	11 Education

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige en stimulerende leeromgevingen in een veilig en ondersteunend klasklimaat, gebruikt passende werkvormen en een correcte evaluatiemethodiek ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij neemt hierbij als uitgangspunt de klasgroep en de individuele leerling en differentieert waar nodig.
2. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen, met aandacht voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerling. Hij begeleidt attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op maatschappelijke participatie. Hij speelt gericht in op sociale, culturele en talige diversiteit.
3. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische (basis)kennis, vertaalt deze op een gestructureerde, kritische en creatieve manier in het Standaardnederlands naar leerlingen en integreert ICT-toepassingen. Hij ontwikkelt een attitude van levenslang leren.
4. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een efficiënte en stimulerende werk- en leeromgeving naar aanpak, tijd en ruimte en gaat correct om met administratieve taken.
5. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden, is op de hoogte van en integreert vernieuwende tendensen binnen het vakdomein, reflecteert kritisch op zijn eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de communicatieve basisvaardigheden om op een correcte manier in gesprek te gaan met ouders, rekening houdende met de diversiteit en de complexiteit van de context.
7. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs functioneert teamgericht en maakt de eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak bespreekbaar. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het pedagogisch project en ontwikkelt ondernemingszin.
8. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt communicatieve vaardigheden om op een gepaste manier in gesprek te gaan met externe partners, met het oog op het uitbouwen van een netwerk.
9. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs neemt deel aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs denkt kritisch en met een open geest na over ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaaleconomische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 10 juni 2013

Voorzitter:

- Dhr. Peter Op 't Eynde, algemeen directeur Regina Caelilyceum Dilbeek en coördinerend directeur van de scholengemeenschap Dilbeek-Ternat;

Leden:

- Dhr. Theo Wubbels, hoogleraar onderwijskunde, voorzitter bestuur lerarenopleiding en vicedecaan faculteit Sociale wetenschappen, Universiteit Utrecht;
- Mevr. Els Consuegra, doctorandus, vakgroep Educatiewetenschappen Vrije Universiteit Brussel (onderwijsdeskundige);
- Dhr. Tom Buekers, Bachelor Secundair onderwijs, PXL Hogeschool (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Lies Praet, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad secretaris.